

VÄINÖ VALVANTEEEN HAUDALLA.

Pekka Ervastian puhe 14. 3. 19.

Väinö Heikki Valvanne! Hautaan on laskettu maalliset jäännöksesi ja haudan äärellä seisovat surevat omaiset ja ystävät. Hautasi äärellä seisovat myös lukuisat Suomen Teosofisen Seuran jäsenet, todistaen läsnäolollaan siitä rakkaudesta, jonka Sinä eläissäsi olit heidän sydämissään herättänyt. Kaikkien Suomen Teosofisen Seuran jäsenten puolesta ja heidän nimessään tahdon nyt laskea haudallesi tämän seppeleen.

Väinö Valvanne! Maallisesti katsoen omaistesi, ystäväiesi suru ja kaipaus on oikeutettu. Maallisesti katsoen elämäsi loppui kesken. Olit vasta elämän alottanut, ja jo se Sinulta riistettiin. Jos ei meillä, jotka jälkeen jääneinä seisomme tässä Sinun hautasi äärellä, olisi mitään lohduttavia tietoja, joutuisimme todella surumme ja kaipauksemme valtaan.

Mutta meillä on lohdutuksemme.

Ensimmäkin se lohdutus, minkä antaa Sinun oma äsken päättynyt maallinen elämäsi. Se loppui lyhyeen, mutta vaikka se loppui lyhyeen, vaikka se tuli katkaistuksi nuoruuden vielä kukoistaessa, niin kuitenkin Sinun elämän päiväsi oli pitkä siinä merkityksessä, että olit ehtinyt paljon työtä tehdä. Sinä et mennyt hautaan, sinä et kuollut sillä tavalla, että voisimme sanoa: hukkaan sinä elit, mitä varten sinä olit? Oh, ei! Me kaikki, jotka seisomme tässä Teosofisen Seuran nimessä Sinun hautasi ympärillä, me seisomme tässä juuri kiitollisina ajatellen sitä työtä, jonka sinä olet lyhyen elämäsi aikana ehtinyt suorittaa. Sinä kuolit nuorukaisena, mutta kuitenkin olit sinä jo ehtinyt miehen päivätyön suorittaa. Sillä Sinä olit niitä ihmisiä, jotka eivät ota elämää leikin kannalta, jotka eivät ole elämässä sitä varten, että etsisivät omaa onneaan, että omia nautintojaan tyydyttäisivät, että eläisivät mukana elämässä mitään ajattelematta.

Jo koulupenkillä sinä olit ajatellut elämän arvotusta. Sinä kysyit itseltäsi, Sinä kysyit toisilta, viisailta, mikä on tämän elämän tarkoitus, mitä varten me olemme tänne syntyneet, mitä meidän täällä tulee tehdä? Koulun penkillä Sinä jo näin ajattelit. Ja kun ylioppilaaksi tulit, et kauan lukenut tuossa maallisessa yliopistossa, et kauan siellä päätäsi vaivannut, vaan pian Sinulle selkeni, että Sinä tahdotkin omistaa elämäsi jollekin kauniille, jollekin korkealle, jollekin ihanalle. Sinä tahdoit etsiä totuutta ja Sinä tahdoit palvella ihmiskuntaa.

Koulun penkillä jo omaksuit teosofisen maailmankatsomuksen. Ja kun ylioppilaana tulit minun luokseni, kysyit minulta: "mitä on oikein tämä teosofia? Siinä on niin paljon vaikeita asioita — en tahdo ymmärtää näitä astraaliruumiita ja

astraalitasoja – enkä tiedä, onko niissä opeissa edes totuutta pohjalla; mutta kuitenkin minä tunnen merkillistä viehätystä tähän teosofiaan, sentähden että se sanoo minulle: tämä sinun elämäsi on tärkeä! Se on sinulle Jumalan lahja, Jumalalta annettu. Käytä sitä oikein! Tee työtä totuuden puolesta. Etsi Jumalaa tässä elämässä ja koeta hyödyttää ihmiskuntaa jollakin tavalla. Tämän kaiken minä ymmärrän. Minä ymmärrän, että ihmisen pitäisi tulla hyväksi, että hänen pitäisi kasvattaa itseään – ehkä se muu minulle sitten myöhemmin selvenee“.

Näin Sinä tunsit sielussasi. Näin myöskin – vaikka en enää muista sanoja – Sinun sielusi kuvastui sanoissasi minulle. Ja minä tunsin ja näin, että Sinusta todella tulisi vilpitiön teosofi, semmoinen, joka tahtoisi tehdä työtä sen ihmeellisen elämäkatsomuksen puolesta, jota me teosofiaksi kutsumme.

Sen elämänyymmärryksen, sen maailmankatsomuksen, minkä Sinä nuorena omistit, sen Sinä säilytit viimeiseen saakka. Sen puolesta Sinä teit uskollisesti työtä Sille – voimme sanoa – Sinä todella uhrasit elämäsi, nuoruutesi voimat, ajatuksesi, tunteesi. Ja se oli aina, aina Sinun mielessäsi. Ja sentähden Sinä suoritit kauniin elämäntyön. Sentähden on todistuksia paljon siitä, mitä Sinä olet tehnyt. Sinä olet jättänyt jälkeesi kirjoja. Sinä olet jättänyt jälkeesi monta, monta syvää sanaa, jotka elävät jälkeen jääneiden mielissä. Ja minä olen varma siitä, että kun vielä vuosia kuluu, kun vielä kymmeniä, satoja vuosia kuluu, niin Sinun nimesi mainitaan jonkinlaisena legendana: “oli kerran nuori poika, joka koulupenkillä tutustui jo tähän uuteen, ihmeelliseen maailmankatsomukseen, joka nyt on voittanut alaa ympäri maailman. Hän siellä Suomen pohjoisessa maassa nuoresta saakka astui palvelemaan sitä. Läpi kaikkien vaikeuksien hän sille seisoi uskollisena. Sille hän nuorena kuoli. Mutta hän oli ehtinyt päivätyönsä suorittaa“. Sinunkin nimesi on silloin niiden ihmisten joukossa, joita luetaan ihmiskunnan auttajiksi.

Mutta meillä on toinenkin lohdutus.

Meillä ei ole ainoastaan tämä lohdutus Sinun fyysisestä elämästäsi. Sillä mikä on sentään tämä fyysillinen elämä? Mikä on tämä maallinen elämä katsottuna ikuisuuden kannalta? Mitä se on Jumalan silmällä katsottuna? Oh! Se on todella kuin hiekan jyvä rannalla. Se on todella kuin pisara meressä. Se ei merkitse mitään. Se on niin pientä ja mitätöntä, mitä me osaamme tehdä tässä näkyväisessä maallisessa elämässämme. Ei se paina paljoa, eikä se ole mitään suurta. Ja emme mekään siitä ylpeile, jos olemme vaatimattomia, kuten olit Sinä. Sinä et suinkaan ajatellut tätä mennyttä elämäsi ylpeydellä. Päinvastoin Sinä ajatuksissasi ajattelit: oi, kuinka vähän minä osasin tehdä! Kuinka mitätöin oli minun elämäni! Oi kuinka se on sentään ollut pientä ja rikkinäistä. Jospa toisella kerralla saisin enemmän tehtyä! Näin sinä päinvastoin ajattelit.

Mutta kuten sanottu, meillä on toisella lohdutus, aivan toisella lohdutus. Juuri se lohdutus, joka sisältyy siihen elämänyymmärrykseen, jonka Sinä, Väinö, olit omaksunut. Se elämänyymmärrys, joka sanoo: “kuolemanarvotus on ratkaistu, Jumalan rakkaus on ikuinen ja elämän kehitys on ikuinen, se elämänyymmärrys, joka

sanoo, että elämä ja kuolema, ne ovat vain ikuisen ihmisolelmon, ikuisen hengen vaihtelevia muotoja: tänään tässä näkyväisessä elämässä, huomenna kuolemassa. Mutta kuolemahan ei ole mikään kuolema, vaan kuolema on elämää. Kuolema ei ole kuolemaa muuta kuin näennäisesti. Se on vaan tämä näkyväinen ruumis, joka heitetään. Mutta Minä en ole ruumis. Minä en ole aistimissa. Minä olen elämä, "Minä olen ylösousemus ja elämä", sanoo meidän suuri mestarimme ja Vapahtajamme. Ja todentotta hän on elämä. Hän on ylösousemus. Eikä kukaan ihminen, ei koskaan mikään sielu ole ilman sitä elämää, joka on kaikkialla. Kaikki me otamme siihen osaa todella Jumalan suuren rakkauden työn kautta. Me inhimilliset sielut, niin pieniä tai niin suuria kuin me olemmekin, olemme osallisia siitä yhdestä suuresta elämästä, siitä ihanasta rakkauden elämästä, joka ei tiedä mitään kuolemasta, joka on ikuinen, joka on aluton ja loputon.

Sentähden tämän elämänymmärryksen valossa, jonka puolesta Sinäkin, Väinö, elit ja kuolit, tämän elämänymmärryksen valossa me tiedämme, että Sinä elät nyt, niinkuin elit maan päällä. Me tiedämme, ja jos meillä olisi aistit nähdä, jos meillä olisi aistit tajuta, niin me näkisimme ja tajuaisimme. Mutta me tiedämme sen muutenkin. Aivan yhtä hyvin kuin me tiedämme, että nämä ystävät, jotka nyt seisovat tässä tämän maan päällä, että he ovat olemassa, aivan yhtä hyvin tiedämme, että Sinä myöskin olet mukana tässä ja katselet tätä kaikkea, että Sinäkin vielä elät. Me tiedämme sen: Sinä elät. Sentähden kuolema on aivan uusi todistus elämälle. Se on todistus siitä, että kuolemaa ei ole, että elämä voittaa kuoleman, että rakkaus voittaa kuoleman.

Se on siis meidän lohdutuksemme tämän ja jokaisen haudan ääressä, se, että kuolema on voitettu elämässä.

Sinä Väinö, joka tahdoit työtä tehdä tässä maan päällä ihmiskunnan puolesta, Sinä et ole mitään kadottanut. Nyt, kun Sinä olet siellä toisella puolella, nyt Sinä olet vielä vapaampi tekemään työtä. Sinä tahdoit aina työtä tehdä. Sinä tahdoit aina lohduttaa ja auttaa. Miksikä emme sitä tunnustaisi! Ihmisen sydämessä on paljon hyvää, äärettömän paljon hyvää. Tässä makaa ruumis, joka kuului yhdelle ihmiselle, jonka sydän oli hyvä jonka sydän oli puhdas, jonka sydän paloi halusta auttaa toisia. Ei se sydän ole kuollut! Se elää vielä! Ja yhtä suurella riemulla kuin Sinä täällä maan päällä tahdoit toisia auttaa ja lohduttaa ja palvella heitä, yhtä suurella riemulla Sinä vielä tänään – vaikka nyt siinä toisessa maailmassa – tahdot tehdä työtä, tahdot auttaa, tahdot lohduttaa surevia. Ei suru eikä kärsimys kuulu ainoastaan näkyväiseen maailmaan. Siellä maailmassa, missä nyt olet, on yhtä paljon surevia, on yhtä paljon ihmisiä, jotka kaipaavat lohdutusta, jotka kaipaavat apua. Mutta sairautta siellä ei ole, ei ruumiillista heikkoutta, ei ulkonaisia esteitä hyvälle työlle. Sentähden me iloitsimme, että Sinä pääsit tästä sairaiden tomu-majasta, tästä katoovaisesta ruumiista ja saat olla toisessa elämässä mukana, missä työnteko on esteistä vapaa. Sentähden me sanomme:

“Jaloa ja uutteraa työntekijää suuresti kaivaten, paljon kärsineen ihmisystävän vapautumisesta riemuitten. Suomen Teosofinen Seura“.

Me tervehdimme Sinua!

Pikakirj. *T. V.*

(Tietäjä 1919 Huhtikuu N:o 4, s. 103-106)